

Guia docent 2059825 - DS – Dret i societat

Unitat responsable: Universitat Politècnica de Catalunya

Última modificació: 08/06/2023

Unitat que imparteix: 205 - ESEIAAT - Escola Superior d'Enginyeries Industrial i Aeroespacial i Audiovisual de Terrassa - UPC - Campus de Terrassa

Titulació: Diploma Sènior Universitari en Ciència, Tecnologia i Societat

Curs: 2024 - 2025

Crèdits: 5.0

Idiomes: Català

PROFESSORAT

Professorat responsable: Joan Tamayo Sala (Advocat) (joantamayo@gmail.com)
Jaume Sales Vernet (Advocat) (sales.vernet@icater.org)

Altres:

COMPETÈNCIES DE L'ASSIGNATURA

Breu descripció dels continguts:

Facilitar els conceptes bàsics de dret per permetre una crítica i personal presa de consciència del rol que com a ciutadans volem assumir/exigir en la defensa dels nostres drets.

Fonaments bàsics del dret i la seva evolució històrica.

Aproximació pràctica als drets humans: concepte, fonaments i garanties, amb l'estudi del sistema de protecció a nivell universal, europeu, estatal i local. Anàlisi crítica de la situació actual dels drets humans com a valors essencials d'una societat lliure, plural i democràtica, ja que són també, eines de treball i acció per a prevenir i denunciar abusos i vulneracions

Es treballaran bàsicament el **Drets Humans de Proximitat** que són aquelles necessitats bàsiques o aspiracions legítimes inherents a totes les persones que han de ser cobertes per part de les administracions per garantir el dret a una vida digna de ser viscuda en l'àmbit municipal".

Analitzar els conceptes jurídics bàsics que afecten la nostra vida quotidiana i conèixer els recursos a l'abast dels ciutadans per defensar els seus drets. Conèixer i interpretar les diferents tipologies de contractes, així com els productes de finançament, amb especial incidència als préstecs amb garantia hipotecària. Conceptes bàsics de dret penal i estudi de les fases del procediment penal. Estudi pràctic del sistema impositiu, amb especial incidència a l'IRPF, l'IVA i donacions i successions.

Desenvolupament de competències: capacitat d'anàlisi, anàlisi gràfica, ús de mitjans telemàtics per cercar informació i per relacionar-se amb l'administració, capacitat de síntesis i d'anàlisi crítica de la informació.

CONTINGUTS

Unitat 0: Introducció al dret.

- Definició de dret i brevíssima evolució històrica.
- Separació de poders: legislatiu, executiu i judicial.
- Piràmide normativa.
- Descripció de les diferents branques i disciplines del dret.

I Sistema europeu de protecció dels drets humans.- UNA APROXIMACIÓ ALS DRETS HUMANS

Unitat 1: Els drets humans: concepte, fonaments i garanties.

- Noció i característiques dels drets humans. Una mica d'Història.
- Característiques dels drets humans: universalitat, indivisibilitat i interdependència.

Unitat 2: Sistema universal de protecció internacional dels drets humans.

- La Carta de les Nacions Unides i la Declaració Universal.
- Els mecanismes de garantia.
- Els pactes internacionals de drets humans. Tractats Internacionals.
- Els Ciutadans podem fer DENÚNCIES ALS ÒRGANS DE NNUU? Com ??
- La protecció específica de col·lectius vulnerables i la persecució de pràctiques especialment aberrants
- El Sistema Europeu de protecció dels drets humans

Unitat 3: Estat Espanyol i Catalunya

- Àmbit estatal (Constitució espanyola).Sistema de defensa dels Drets a l'Estat Espanyol
- Àmbit Catalunya (Estatut d'Autonomia de Catalunya). Sistema de defensa dels Drets a nivell de Catalunya)
- Síndic de Greuges de Catalunya
- Síndics de Greuges locals
- **Com podem denunciar els ciutadans??**

Unitat 4 : Sistema de Protecció i Garantia dels Drets, a nivell local. Els Drets Humans de Proximitat

- Àmbit estatal (Constitució espanyola).Sistema de defensa dels Drets a l'Estat Espanyol
- Carta Europea de Drets Humans a la Ciutat
- Dret a la Ciutat
- Introducció a l'enfocament basat en drets humans en l'acció municipal (Ajuntament) .Paper de les Administracions locals
- Síndics de Greuges locals
- Mecanisme existents a la ciutat de Terrassa (Síndica de Greuges de Terrassa, Consell d'Entitats-Espai Drets, Comissió de Seguiment i Promoció de la Carta Europea de DDHH...)
- El Principi de Subsidiarietat
- La Democràcia de Proximitat

Unitat 5 : Reptes actuals en matèria de drets humans. ON ESTAN ELS DRETS HUMANS AVUI?

- Els drets humans emergents en el s XXI: Interacció dels drets humans.
- Principis, Valors, Deures i Drets. Educació en Drets
- Com sensibilitzar i promoure els DDHH
- Que podem fer la ciutadania?

II - DRET A L'ABAST DE TOTHOM

Unitat 1. El ciutadà com a usuari. Mercat i competència.

- Mercat i competència: afectació als usuaris i protecció.
- Tipologia de contractes.
- Estudi pràctic dels contractes de compravenda i d'arrendament.

Unitat 2. El ciutadà com a deutor. Crisi hipotecaria i 2ª oportunitat.

- Formes de finançament.
- Hipoteca: clàusules abusives, dació en pagament, devolució despeses.
- Insolvència personal i dret a la 2ª oportunitat.

Unitat 3. El ciutadà com a contribuent. Sistema impositiu.

- Sistema tributari.
- Classificacions dels tributs: directes/indirectes – tipus fix/variable
- Impost sobre el Valor Afegit (IVA)
- Impost sobre la Renda de les Persones Físiques (IRPF)
- Impost sobre Donacions versus Impost sobre Successions.

Unitat 4. El ciutadà com a infractor. Dret penal.

- Sistema tributari.
- Classificacions dels tributs: directes/indirectes – tipus fix/variable
- Impost sobre el Valor Afegit (IVA)
- Impost sobre la Renda de les Persones Físiques (IRPF)
- Impost sobre Donacions versus Impost sobre Successions.

DINÀMICA DE TREBALL durant el curs:

- Classes- debat, sobre temes concrets
- Els alumnes també proposaran temes
- Treballs individuals i col·lectius
- Convidats/convidades (Sindica de Greuges....)

SISTEMA DE QUALIFICACIÓ

L'assignatura es supera en assistir en 80% de les sessions formatives (50% de l'avaluació) i amb el lliurament de treballs en grup o individuals (50% restant).

BIBLIOGRAFIA

- Declaració universal dels drets de l'home.
- Carta Europea de Salvaguarda dels DDHH a la ciutat.
- Constitució Espanyola i Estatut d'Autonomia de Catalunya.
- Legislació bàsica accessible a través del BOE.
- TURULL RUBINAT, Max (Coord.) *Història del dret*. Marcel Pons – Editorial UOC